

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

838

Vragen van de leden **Van Klaveren** en **Bontes** (beiden Groep Bontes/Van Klaveren) aan de Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie en de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties over *winterse illegalenopvang in Amsterdam* (ingezonden 5 december 2014).

Antwoord van Staatssecretaris **Teeven** (Veiligheid en Justitie), mede namens de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (ontvangen 17 december 2014).

Vraag 1

Bent u bekend met het bericht: «Winteropvang geschikt voor 135 asielzoekers»?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

In hoeverre is het waar dat Amsterdam 135 illegalen, die weigeren zich aan de wet te houden die stelt dat ze terug dienen te keren naar het land van herkomst, beloont met gratis warme maaltijden, onderdak en douchemogelijkheden?

Antwoord 2

Uit informatie van de gemeente Amsterdam heb ik begrepen dat vanaf 15 december a.s. wordt gestart met een tijdelijke nachtopvang voor drie maanden voor uitgeprocedeerde asielzoekers. Vreemdelingen die nooit een verblijfsaanvraag hebben ingediend, komen hier niet voor in aanmerking. De opvang is een basisvoorziening die 7 dagen per week is geopend vanaf 17.00 uur tot 09.00 uur. De gebruikers krijgen een avondmaaltijd, de mogelijkheid om gebruik te maken van douches, een slaapplek en de volgende ochtend een ontbijt.

¹ Parool.nl, 4 december 2014 (<http://www.parool.nl/parool/nl/5/POLITIEK/article/detail/3803729/2014/12/04/Winteropvang-geschikt-voor-135-asielzoekers.dhtml>)

Vraag 3

Deelt u de visie dat de gemeente Amsterdam zich schuldig maakt aan een vorm van bestuurlijke anarchie door wetsovertredingen bewust te faciliteren? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 3

Voorop blijft staan dat personen aan wie geen verblijf toekomt in Nederland, zelf verantwoordelijk zijn om terug te keren naar het land van herkomst. Aan dit uitgangspunt wil de gemeente Amsterdam niet tornen en ik zal in mijn gesprekken met de gemeente Amsterdam het belang van terugkeer blijven onderstrepen. Uitgeprocedeerde of illegale vreemdelingen hoeven bovendien niet van onderdak verstoken te blijven, maar kunnen er ook voor kiezen stappen te zetten om terug te keren. Dan wordt hen onderdak geboden in de vrijheidsbeperkende locatie in Ter Apel.

Vraag 4

Bent u bereid de 870.000 euro die Amsterdam uittrekt voor deze opvang te korten op het gemeentefonds?

Antwoord 4

Nee. Ik heb uw Kamer eerder gemeld dat ik niet voornemens ben om gemeenten, die een vorm van nachtopvang bieden, financieel te compenseren.

Vraag 5

Wat gaat u nu eindelijk doen om zowel uitgeprocedeerde asielzoekers als linkse gemeentebesturen te dwingen zich aan de wet te houden?

Antwoord 5

Ik vind het belangrijk om samen met de gemeenten te werken aan een maatschappelijk beheersbare situatie en dat dit gebeurt met respect voor de uitgangspunten van het vreemdelingenbeleid, want ook dat vormt onderdeel van het creëren van een maatschappelijk beheersbare situatie. Gemeenten dienen ervoor te waken dat de initiatieven die ze ondernemen, zelf niet debet zijn aan het creëren van een situatie van een steeds groter wordende groep uitgeprocedeerde vreemdelingen, die geen verantwoordelijkheid nemen voor hun terugkeer en eindeloos lang in Nederland blijven. Daarmee zou immers weer een ander maatschappelijk probleem dreigen te ontstaan, zoals in het verleden het geval was toen er sprake was van structurele noodopvang. Vreemdelingen die bescherming vragen in Nederland en bescherming nodig hebben, krijgen deze ook. Maar als na een zorgvuldige beoordeling van de asielaanvraag blijkt dat er geen aanleiding bestaat om een asielzoeker bescherming te verlenen, is terugkeer aan de orde. Terugkeer betreft in de eerste plaats de verantwoordelijkheid van de vreemdeling. Als terugkeer na een afgewezen asielaanvraag niet meer vanzelfsprekend is, wordt het asielbeleid zinledig. Daarom ook moet terugkeer onderdeel zijn van de dialoog met gemeenten. Ik vind het belangrijk dat ook gemeenten uitgeprocedeerde vreemdelingen zonder verblijfsstatus aanspreken op de verplichting ons land te verlaten en hun verantwoordelijkheid terug te keren. Dat is ook consequent mijn boodschap richting de VNG en de gemeenten. Daar waar zicht op uitzetting bestaat wordt in voorkomende gevallen overgegaan tot vreemdelingenbewaring, om vanuit bewaring het daadwerkelijke vertrek te realiseren. Als geen zicht op uitzetting bestaat, bijvoorbeeld omdat een herkomstland niet meewerkt aan gedwongen vertrek, kan het instrument vreemdelingenbewaring niet worden toegepast. Maar ook dan biedt de rijksoverheid vreemdelingen voldoende mogelijkheden om zelfstandig te kunnen terugkeren, waarbij de kern blijft dat wie bereid is om actief aan terugkeer te werken, onderdak krijgt.